

Метод дослідження – абстрактно логічний для визначення сутності податкової системи країни, статистичні та фінансові методи аналізу для оцінки рейтингу держави, метод узагальнення для обґрунтування нового принципу побудови податкової системи України.

Податкова система України після проведених реформ в 2012 році покращила свої позиції на 18 пунктів і зайняла в рейтингу Всесвітнього банку 165 місце поряд з Малі та Кенією. Для порівняння: Білорусія в цьому рейтингу знаходиться на 129 місці, Російська Федерація – на 64, Грузія – на 33. Така ситуація склалася внаслідок великої кількості податків (опережає країни, що входять до ОЭСР), значного часу на їх сплату та високу загальну податкову ставку, в основному за рахунок податку на прибуток та єдиного соціального внеску. Для покращення умов бізнесу запропоновано скорочення деяких існуючих податків та введення замість них нових, які будуть сплачуватися споживачами, а не виробниками. Податкова система повинна враховувати інтереси юридичних та фізичних осіб, виробляючи благо, а не тих осіб, які їх перерозподіляють та паразитують. Таким чином зменшиться не тільки загальна податкова ставка, а й час на сплату податків – підприємці більше часу зможуть використати на розробку та реалізацію стратегічних планів розвитку в межах нашої держави.

Результати статті можуть бути використані при розробці рекомендацій по подальшому реформуванню податкової системи України.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – побудова соціально справедливої як для фізичних так і для юридичних осіб Податкової системи України.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ПОДАТКОВА СИСТЕМА, ПОДАТКОВА НАГРУЗКА, ПОДАТОК НА ДОДАВАНУ ВАРИАНТНУ ЦІНУ, ПОДАТОК НА ПРИБУТОК, ЄДИНИЙ ПОДАТОК, ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

УДК 330.322

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Козак Л.С., кандидат економічних наук
Гайдай Г.Г.

Постановка проблеми. В сучасних умовах господарювання автотранспортні підприємства стають важливою інфраструктурною одиницею економіки України. Враховуючи кризові процеси в економічному секторі, розвиток автомобільного транспорту в Україні переживає складні етапи, коли оновлення автомобільного парку та розвиток нових маршрутів вимагає значних інвестиційних ресурсів. Тому одним з найважливіших напрямів економічної діяльності підприємства, є інвестиційна діяльність, що повинна забезпечувати динаміку процесів розширеного відтворення господарської діяльності. Інвестиційна діяльність підприємства підпорядкована певній інвестиційній політиці, розробленій підприємством в складі його інвестиційної стратегії. Актуальність проблеми формування інвестиційного процесу в сучасних умовах обумовлена відсутністю чітко розроблених теоретичних і методологічних основ формування інвестиційної політики, яка є стрижнем розвитку економіки, що забезпечує ефективну взаємодію всіх рівнів, починаючи від підприємств і охоплюючи органи влади всіх рівнів. Незважаючи на значну кількість наукових праць щодо інвестиційної діяльності, ряд питань залишаються невирішеними і потребують особливої уваги. Тому вирішення питань розробки ефективної інвестиційної політики як важливої складової інвестиційної стратегії підприємства є пріоритетним напрямом наукових досліджень.

Метою статті є дослідження проблем, що пов'язані з розробкою інвестиційної політики як засобу реалізації інвестиційної стратегії автотранспортних підприємств в конкурентному середовищі.

Аналіз останніх наукових досліджень. Проблему основ формування інвестиційної політики автомобільного транспорту досліджують в своїх працях такі вітчизняні та закордонні вчені: Ансофф І., Аршинов А., Баліцька В., Батура О., Березніченко Н., Бочаров В., Бромвич М., Виленський П., Гитман Л., Джонк М., Гаврилюк О., Гайдуцький П., Генералова Ю., Денисенко М., Дубровський В., Єрмілова К., Кириленко І., Комарова К., Кулінченко Г., Кухленко О., Лакіш С., та ін.

Проте, незважаючи на значну кількість наукових праць, науковцями до цього часу не приділялося достатньої уваги. науковим і практичним аспектам формування інвестиційної політики

як засобу реалізації інвестиційної стратегії і, які б відповідали ринковим вимогам та задовольняли потреби сучасної економіки.

Виклад основного матеріалу. Фінансування інвестиційної діяльності піддаватиметься меншому ризику, якщо інвестиційна діяльність автотранспортного підприємства буде підпорядкована певній інвестиційній політиці, яка передбачає стратегічний курс розвитку підприємства. Раціональна інвестиційна політика дозволить досягти мінімального рівня ризику при фінансуванні інвестиційної діяльності. Основною ціллю інвестиційної політики є забезпечення найефективніших шляхів розширення активів підприємства з позицій перспектив його розвитку та збільшення ринкової вартості. З врахуванням цієї цілі, зміст політики управління інвестиціями підприємства можна сформулювати наступним чином: інвестиційна політика представляє собою частину інвестиційної стратегії підприємства, яка полягає у виборі і реалізації найефективніших шляхів розширення об'єму його активів для забезпечення основних напрямків економічного розвитку [1].

Стратегічне планування інвестицій необхідно розглядати як механізм розробки інвестиційної стратегії автотранспортного підприємства. Під стратегічним планом розуміється розгорнутий в часі, збалансований по ресурсах перелік стратегічних заходів. Під інвестиційною стратегією підприємства розуміється визначення в стратегічному плані основних інвестиційних цілей і завдань підприємства та розподілу ресурсів, необхідних для досягнення цих стратегічних цілей.

Економічна постановка завдання розробки інвестиційної стратегії автотранспортного підприємства - вибір найбільш ефективного розподілу інвестиційних ресурсів, що забезпечує досягнення стратегічних цілей підприємства. Стосовно такої постановки завдання повинні розглядатися наступні основні особливості інвестиційної стратегії - врахування основних параметрів зовнішнього середовища, потенційних внутрішніх сильних і слабких сторін автотранспортного підприємства.

Роль інвестиційної стратегії в забезпеченні ефективного розвитку підприємства зводиться до:

- механізму реалізації цілей економічного і соціального розвитку підприємства;
- забезпечення активного маневрування інвестиційними ресурсами;
- забезпечення швидкої реалізації перспективних можливостей впливом зміни зовнішнього інвестиційного середовища;
- забезпечення зведення до мінімуму негативного впливу зовнішнього інвестиційного середовища;
- забезпечення менталітету інвестиційної поведінки підприємства в найбільш важливих стратегічних рішеннях;
- забезпечення стратегічних змін організаційної культури підприємства;
- забезпечення критерійних оцінок вибору інвестиційних проектів;
- забезпечення вибору фінансових інструментів інвестування.

Сформулюємо основні правила внутріфірмового планування фінансування інвестиційної діяльності [5]:

1. Вкладення з тривалими термінами окупності слід фінансувати за рахунок довгострокових джерел інвестиційних засобів.

2. Найризикованіші інвестиції доцільно фінансувати за рахунок власних засобів.

3. Інвестиції, що передбачають найбільш високий ризик, повинні обіцяти і найбільший дохід.

Таким чином, фінансування інвестицій є однією з основних складових частин процесу стратегічного управління інвестиційною діяльністю автотранспортного підприємства. У ринкових умовах головною рушійною силою стратегічного розвитку підприємства стає інвестиційна політика. Специфічна особливість стратегічного розвитку – ймовірно-адаптаційна спрямованість. Дана особливість реалізується, перш за все через систему взаємозв'язаних альтернативних рішень і вибір найбільш адаптивних з них умовам зовнішнього середовища функціонування підприємства, що динамічно змінюються [4].

Інвестиційна політика є найважливішим інструментом, що забезпечує фінансово-ресурсну основу реалізації стратегічних завдань розвитку АТП.

При розробці інвестиційної політики на підприємстві необхідно дотримуватися наступних принципів [3]:

- націленість інвестиційної політики на досягнення стратегічних планів підприємства і його фінансову стійкість;
- врахування інфляції і чинника ризику;
- економічне обґрунтування інвестицій;
- формування оптимальної структури портфельних і реальних інвестицій;

-ранжування інвестиційних проектів по їх важливості і послідовності реалізації, виходячи з наявних ресурсів і з врахуванням залучення зовнішніх джерел;
 -вибір надійних і дешевших джерел і методів фінансування інвестицій.

Врахування цих та інших принципів дозволить уникнути багатьох помилок і прорахунків при розробці інвестиційної політики на підприємстві.

Інвестиційна політика підприємства має бути направлена на забезпечення його фінансової стійкості не лише на сьогодні, але і на майбутнє. В даному випадку під інвестиційною політикою розуміється розподіл фінансових ресурсів (власних і позикових) по різних напрямках діяльності підприємства. Інвестиційна політика передбачає виділення пріоритетів і об'ємів фінансування основної, інвестиційної та інших видів діяльності підприємства. Інвестиційна політика формується по конкретних напрямках інвестиційної діяльності підприємства, що вимагає забезпечення найбільш ефективного управління. Як відомо, до будь-якого процесу можливо застосувати функції управління. Необхідно виявити параметри за допомогою яких здійснюється управління певним процесом. При цьому економічні процеси дозволяють виявити масу параметрів, які відносяться як до організаційних так і до економічних методів управління. До економічних методів управління відносяться, зокрема, і інвестиції (в даному випадку беремо до уваги реальні інвестиції). Таким чином, найважливішим завданням управління процесом розвитку підприємства є формування портфеля інвестицій, тобто цілеспрямованої сформованої сукупності об'єктів фінансового та реального інвестування, що призначена для реалізації попередньо розробленої стратегії відповідно до інвестиційних цілей, визначених у цій стратегії. Дане завдання можна вирішити, використовуючи методи оптимального управління. Суть оптимального управління полягає в тому, що воно досліджує властивості траєкторій динамічних систем, що є оптимальними за яким-небудь критерієм. Одним із критеріїв економічного процесу виступають інвестиції. Як відомо, на результати господарської діяльності впливає не лише об'єм інвестицій, але і їх структура. Отже, слід визначити оптимальну структуру інвестицій, яка давала б найбільший ефект. Для знаходження оптимальної структури інвестицій можна застосувати метод оптимального управління. Суть даного методу полягає в тому, що в першу чергу необхідно сформувати мету, а точніше вектор мети, згідно з яким розподіляються параметри, що управляють [2]. Оскільки в даному випадку як параметри, що управляють, виступають інвестиції, то слід визначити їх оптимальну структуру, яка даватиме найкращий результат. На нашу думку, як діюча модель має виступати матричне рівняння теорії оптимального управління:

$$X = F \cdot X_0 + G \cdot U \quad (1)$$

де $X_0 = (x_1^0, x_2^0, \dots, x_n^0)_0$ - значення показників, що описують об'єкт дослідження на початку періоду управління;

$X = (x_1^*, x_2^*, \dots, x_n^*)_0$ - еталонні значення показників або вектор мети;

$U = (u_1^*, u_2^*, \dots, u_n^*)_0$ - значення параметрів, що управляють, необхідні для досягнення показниками еталонних значень;

F – матриця переходу показників X;

G – матриця переходу параметрів U, що управляють, в показники X.

Як показники, що описують об'єкт дослідження в даному завданні виступають результати господарської діяльності підприємства (наприклад, виручка, прибуток), а як параметри, що управляють, виступають інвестиції в основні засоби і оборотні кошти.

Щоб визначити оптимальну структуру інвестицій, необхідно заздалегідь знайти еталонні значення інвестицій U шляхом вирішення матричного рівняння [3]:

$$U^* = (G^T \cdot G^{-1}) \cdot G^T \cdot (X^* - F \cdot X_0) \quad (2)$$

де T – знак транспонування.

Потім визначається доля кожного елементу інвестицій у всьому об'ємі інвестицій таким чином:

$$\gamma_j = \frac{u_j^*}{\sqrt{\sum_{j=1}^m (u_j^*)^2}} \quad (3)$$

при цьому $\gamma = (\gamma_1, \gamma_2, \dots, \gamma_m)_0$ - оптимальна структура інвестицій.

Допустимо, об'єм інвестиційного фонду, який очікується наступного року, рівний K . Тоді поелементно він буде розподілений таким чином:

$$U_j^1 = \gamma_j \cdot K \quad (4)$$

При даному об'ємі інвестиційного фонду і його структурі показники результатів діяльності господарюючого суб'єкта розраховуються по формулі:

$$X^1 = F \cdot X_0 + G \cdot U^1 \quad (5)$$

по суті $X^1 = (x_1^1, x_2^1, \dots, x_n^1)$ – значення показників результатів діяльності господарюючого суб'єкта, які він може досягти, якщо оптимально розподілити об'єм інвестиційного фонду.

Таким чином, формування оптимальної структури інвестицій відповідно сформованого вектора мети є інвестиційною політикою підприємства.

Проте для вирішення поставленого завдання нас більше цікавить структура інвестицій, яка представляється наступними елементами в [6]:

- будівлі і споруди;
- машини і устаткування;
- транспортні засоби;
- інструменти і інвентар;
- матеріальні оборотні кошти;
- грошові оборотні кошти.

В процесі реалізації цієї основної мети інвестиційне управління направлене на вирішення наступних найважливіших завдань [2]:

- забезпечення високих темпів економічного розвитку підприємства за рахунок ефективної інвестиційної діяльності;
- максимізацію доходів (прибули) від інвестиційної діяльності;
- мінімізацію інвестиційних ризиків;
- забезпечення фінансової стійкості і платоспроможності підприємства в процесі здійснення інвестиційної діяльності;
- дослідження шляхів прискорення реалізації інвестиційних програм.

Всі перераховані завдання управління інвестиційною діяльністю найтіснішим чином взаємозв'язані. Так, наприклад, забезпечення високих темпів розвитку підприємства може бути досягнуте, з одного боку, за рахунок підбору високодохідних інвестиційних проектів, а з іншою, – за рахунок прискорення реалізації інвестиційних програм, передбачених на тому або іншому етапі її розвитку.

Висновки. Таким чином, інвестиції, будучи стратегічним ресурсом автотранспортного підприємства, виступають як інструмент реалізації довгострокових планів, пов'язаних з його економічним зростанням. Інвестиційна діяльність має бути підпорядкована ефективному використанню інвестицій в стратегічному управлінні підприємством. Наявність же інвестиційної політики дозволить розробити ефективну інвестиційну стратегію та досягти підприємству високих кінцевих результатів у мінімально можливих термінах.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Хазанович Э. С., Ажлуни А. М., Моисеев А. В.: Инвестиционная стратегия. Издательство:КноРус – 2010. – С.304
2. Шаланов Н. В. Системный анализ. Кибернетика. Синергетика: Математические методы и модели. Экономические аспекты/ Н. В. Шаланов//. – Новосибирск.:НГТУ – 2008. – 288 с.

3. Шеремет А. Д., Сайффулин Р. С. Методика анализа финансового состояния/ А. Д. Шеремет, Р. С. Сайффулин//. – М.: ИНФРА – М – 1996. – 232 с.
4. Саблук П. Процеси міжнародного руху капіталів та участь у них України / П. Саблук, К. Пріб // Економіка України. – 2008. – № 8 (561). – С. 56–68.
5. Сергеев И.В., Веретенникова И.И. Организация и финансирование инвестиций : учеб. пособ. / И.В. Сергеев, И.И. Веретенникова//. – М. : Финансы и статистика – 2000. – С. 272.
6. Титаренко Н.О. Теорії інвестицій : навч. посіб. / Н.О. Титаренко// Підручник. –К. : КНЕУ – 2000. – С. 160

РЕФЕРАТ

Козак Л.С., Гайдай .Г.Г Інвестиційна політика як засіб реалізації інвестиційної стратегії автотранспортних підприємств. / Людмила Степанівна Козак, Ганна Григорівна Гайдай // Управління проектами, системний аналіз і логістика. – К.: НТУ – 2012 р. – Вип.10

В статті запропонований підхід до формування інвестиційної політики автотранспортних підприємств, заснований на методах оптимального управління.

Об'єктом дослідження – є інвестиційна політика автотранспортних підприємств.

Мета роботи – визначення підходу до формування інвестиційної політики .

Метод дослідження – науковий, що дозволив проаналізувати в українській науковій літературі стан розробки проблем формування інвестиційної політики як засобу реалізації інвестиційної стратегії різними суб'єктами господарювання та визначити коло невирішених наукових проблем.

Інвестиційна політика – складова інвестиційної стратегії , яка полягає у виборі та реалізації найбільш ефективних форм здійснення реальних і фінансових інвестицій. На підприємстві ця політика має бути направлена на забезпечення його фінансової стійкості не лише на сьогодні, але і на майбутнє. Для знаходження оптимальної структури інвестицій можна застосувати метод оптимального управління. Суть даного методу полягає в тому, що в першу чергу необхідно вибрати вектор мети. Потім згідно цього вектора розподіляються параметри, що управляють – інвестиції. А також слід визначити оптимальну структуру інвестицій, яка даватиме найкращий результат згідно з вибраним вектором мети.

Результати статті можуть бути упровадженні на автотранспортних підприємствах при формуванні інвестиційної стратегії.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження. – пошук ефективної інвестиційної політики як засобу реалізації інвестиційної стратегії автотранспортних підприємств.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА, ІНВЕСТИЦІЙНА СТРАТЕГІЯ ОПТИМАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ, АВТОТРАНСПОРТНІ ПІДПРИЄМСТВА, ВЕКТОР МЕТИ.

ABSTRACT

Kozak L.S., Gayday G.G. Investment policy as implementer of investment strategy of the motor transportation enterprises./Lyudmila Stepanovna Kozak, Ganna Grigorievna Gaidai // Management of projects, system analysis and logistics. — K.: NTU . — 2012. - Vol. 10.

In the article, the proposed approach to the formation of investment policy of road transport enterprises based on optimal control methods.

The object of research is the investment policy of motor transport enterprises.

Method of research – research that allowed analysis of the Ukrainian scientific literature mining status for problems of investment policies as a means of implementing strategies for different subjects of managing investment policy and define the terms of outstanding scientific issues

Investment policy – the part of investment strategy, which is to choose and implement the most effective forms of real and financial investment. At the enterprise the policy should be aimed at ensuring its financial stability not only for today but for the future. To find the optimal structure of investments, you can apply the best management. The essence of this method is that the first step is to generate a vector of targets. Then according to this vector are settings that control – investments. And determine the optimal structure of investments, which will produce the best result according to the selected vector.

The results of the article can be incorporated into transport enterprises in forming the investment strategy.

The forecast assumptions about development research facility – the search of effective investment policy as a means of transportation companies' investment strategy.

KEYWORDS: INVESTMENT POLICY, INVESTMENT STRATEGY, OPTIMAL MANAGEMENT, MOTOR TRANSPORT ENTERPRISE, THE PURPOSE VECTOR

РЕФЕРАТ

Козак Л. С., Гайдай А. Г. Инвестиционная политика как средство реализации инвестиционной стратегии автотранспортных предприятий./Людмила Степановна Козак, Анна Григорьевна Гайдай // Управления проектами, системный анализ и логистика. - К.:НТУ- 2012.-Вып. 10.

В статье предложенный подход к формированию инвестиционной политики автотранспортных предприятий, основанный на методах оптимального управления.

Объектом исследования – есть инвестиционная политика автотранспортных предприятий.

Метод исследования – научный, который позволил проанализировать в украинской научной литературе состояние разработки проблем формирования инвестиционной политики как средства реализации инвестиционной стратегии разными субъектами хозяйствования и определить круг нерешенных научных проблем.

Инвестиционная политика - составляющая инвестиционной стратегии, которая заключается в выборе и реализации наиболее эффективных форм осуществления реальных и финансовых инвестиций. На предприятии эта политика должна быть направлена на обеспечение его финансовой стойкости не только на сегодня, но и на будущее. Для нахождения оптимальной структуры инвестиций можно применить метод оптимального управления. Суть данного метода заключается в том, что в первую очередь необходимо сформировать вектор цели. Потом согласно этого вектора распределяются параметры, которые управляют – инвестиции. А еще следует определить оптимальную структуру инвестиций, которая будет давать наилучший результат согласно выбранного вектора цели.

Результаты статьи могут быть внедрены на автотранспортных предприятиях при формировании инвестиционной стратегии.

Прогнозные предположения относительно развития объекта исследования – поиск эффективной инвестиционной политики как средства реализации инвестиционной стратегии автотранспортных предприятий.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПОЛИТИКА, ИНВЕСТИЦИОННАЯ СТРАТЕГИЯ, ОПТИМАЛЬНОЕ УПРАВЛЕНИЕ, АВТОТРАНСПОРТНЫЕ ПРЕДПРИЯТИЯ, ВЕКТОР ЦЕЛИ.

УДК 658.012

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АВТОСЕРВІСУ

Козак Л.С., кандидат економічних наук
Червякова В.В.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Важливою умовою забезпечення стійкого розвитку економіки України є вдосконалення систем управління підприємствами на основі впровадження досягнень світової науки та практики менеджменту. Особливого значення в сучасних умовах господарювання набуває проблема підвищення координованості бізнес-процесів підприємства та ефективності прийняття управлінських рішень для вирішення стратегічних та оперативних задач. Необхідність в системній інтеграції різноманітних аспектів управління бізнес-процесами підприємства стала однією із основних причин виникнення контролінгу в світовій теорії та практиці управління. Впровадження контролінгу дозволяє підвищити рівень координованості процесів планування, контролю, обліку, аналізу і регулювання на підприємстві, забезпеченості їх методичною та інформаційною базою і, як наслідок, сприяє підвищенню якості управлінських рішень та ефективності системи управління в цілому.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Вагомий внесок у розвиток теоретичних та практичних засад контролінгу здійснили зарубіжні вчені-економісти Й. Вебер, А. Дайле, Е. Майер, Т. Райхман, Х. Фольмут, Д. Хан, П. Хорват, а також вчені-економісти України та країн СНД, зокрема: О.О. Ананькіна, Н.Г. Данилочкіна, А.М. Кармінський, С.Н. Петренко, М.С. Пушкар, Л.А. Сухарева, С.Г. Фалько, Г.А. Семенов, О.Д. Гудзинський, О.М. Деменіна, З.В. Задорожний, І.Є. Давидович, М.В. Тарасюк, Н.П.Шульга та ін.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Ефективне функціонування контролінгу забезпечується, передусім, правильно